

Poglejte na številke poleg naslova za dan, ko Vaša naročnina poteče. Skušajte imeti naročnino vedno vnaprej plačano.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Telephone: CHelsea 3-1242

Registered as Second Class Matter September 25th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 229 — Štev. 229

NEW YORK, MONDAY, NOVEMBER 24, 1941—PONEDELJEK, 24. NOVEMBRA, 1941

Volume XLIX. — Letnik XLIX.

NEMCI ZASEDLI ROSTOV

KALININ JE TUDI OBKOLJEN. — RUSKI PROTINAPADI PRI LENINGRADU. — VELIKANSKA BITKA PRI KLINU, SAMO 50 MILJ OD MOSKVE

Poročila s fronte priznava, da so se Rusi na nekaterih krajih pred Moskvijo nekoliko umaknili. Jugovzhodno od Tule, ki se nahaja na južnem koncu obrambe in 110 milj južno od Moskve, se Rusi počasi umikajo. Pri Možajsku, 60 milj zapadno od Moskve, so Nemci z močnim napadom s tanki prisilili Ruse, da so se umaknili v nove postojanke. Dobro pa se drže Rusi pri Volokolamsku, 62 milj severozapadno od Moskve, na severnem koncu obrambne črte.

Pri Leningradu pa so Rusi pričeli s protinapadi ter so zasedli več važnih strateških postojank ob glavni cesti Leningrad-Moskva.

Včeraj se je bila pri Moskviji veličanska bitka ter je bila še posebno huda pri Klinu, ki se nahaja samo 50 milj od Moskve ob cesti, ki pelje v Leningrad, kar pomeni, da je Kalinin, 95 milj severozapadno od Moskve z južne strani obkrožen.

Na Krimu so Nemci zavzeli zelo važno mesto Rostov, vrata do Kavkaza. Rusi so brnili mesto do zadnjega in zadnja dva dneva so se bili poulični boji, v katerih so imeli Nemci na tisoče mrtvih ter so izgubili 55 tankov.

V "Rdeči zvezdi" poroča njen dopisnik o bojih za Rostov naslednje:

"Fašistični tanki so bili sprejeti s protitančnimi topovi in puškami. Več sovražniških strojev je bilo uničenih; mnogo jih je zgorelo. Toda isti čas, je prišlo več tucatov sovražniških tankov, ki so se zagnali v boj, vozili čez razbite tanke ter so se razpršili po stranskih ulicah. Branilci mesta so se morali umakniti. Boji so se vneli po vseh ulicah. Posebno vroči

boji so se bili okoli železniške postaje, kamor je sovražnik poslal več oddelkov z avtomatičnimi puškami. Na nje pa je navadila naša infanterija, ki je pobila mnogo sovražnikov. — Toda fašistični tanki so predšli do postaje ter so po hudih bojih potisnili naše nazaj.

"Na drugih krajih mesta se še vedno bijejo vroči boji. — Sovražnik more napredovati samo, kadar zloini naš odpor. Vsak korak svojega napredka mora drago plačati. Tekom zadnjih dveh dni bojev za Rostov je sovražnik izgubil 55 tankov, na tisoče mrtvih in ranjenih ter mnogo truckov in orožja."

Kot pravi poročilo iz Berlina, bodo Nemci iz Rostova pričeli prodirati dalje proti vzhodu in bodo najbrže hoteli dospeti do Astrahana ob Kaspiškem jezeru ter bodo s tem zaprli dohod na Kavkaz. Neudobno je že bilo poročano, da so Nemci že prečkali zmrzli Don.

"Rdeča zvezda" naznanja, da so Rusi zopet zavzeli Malaja Višero, 100 milj jugovzhodno od Leningrada in ob Leningrad-Moskva železnici.

Zadnja dva dni so Nemci vrgli v boj pred Moskvijo najmanj 17 divizij, ali četrta milijona vojakov. Pod tako silnim pritiskom so se morali Rusi umakniti, toda umik so izvedli v popolnem redu.

Po poročilih je mogoče sklepati, da že tako vroči in veličanski boji postajajo vsako uro še hujši. Kot pravi "Pravda", razpostavijo Nemci za svojo ofenzivo na gotovem kraju veliko število tankov, nakar z vso silo vdarijo, zanašajoč se na svojo premoč.

Konec premogarske stavke

John L. Lewis je 22. novembra proglasil konec stavke v "captive" premogovnikih. Ne pričakovano je namreč sprejel predlog predsednika Roosevelta, naj se vrše pogajanja glede uniškega šopa.

Posebni odbor United Mine Workers je naročil 53 tisoč premogarjem, naj se takoj vrnejo v najne jeklarskih družb. Istotako naj se vrne na delo 200 tisoč drugih premogarjev, ki so zaštrajkali iz simpatij do svojih tovarišev.

Posredovalcem, ki bodo razpravljali in posredovali glede uniškega šopa, bo načeloval dr. John R. Steiman, ravnatelj zvezne posredovalne službe.

Delodajalce bo najbrž zastopal Benjamin Fairless, predsednik United States Steel Corporation, premogarje pa skorogotovo sam John L. Lewis.

Posvetovanja se bodo začela danes. Navzlic temu, da je stavka premogarjev končana, niso v Kapitolu potihnile zahteve po odločni protistavkarski zakonodaji.

Precej kongresnikov in senatorjev zagovarja predlog, naj bi bile v času narodne nujnosti prepovedane vse stavke v industrijah, ki so v obrambo v kakršnikoli zvezi.

Razvoji pred koncem štrajka

V deželi je nad 380 tisoč kopačev mehkega premoga. Več kot polovica se jih je pridružil vstavi, ki jo je proglasil John L. Lewis. Posledice postajajo čedalje usodnejše.

V soboto je naznanila Carnegie Illinois Steel Corporation, da bo v skladu s pomanjkanja premoga zaprla svojo Irvin jezero, ki je največja te vrste v vsej deželi. Veljala je namreč šestdeset milijonov dolarjev.

Pri Carnegievi družbi je že ugasnilo enajst ogromnih peči. Produkcija, ki je namenjena v prvi vrsti narodnemu obrambnemu programu, bo zmanjšana najmanj za dvajset odstotkov.

V Irvin jeklarni je običajno zaposlenih 4400 mož ter producirajo na leto 600 tisoč ton jekla in železa.

Zadnje tri dni je bilo v Fayette okraju obstreljenih trinajst možkih. Kot se je pozneje dognalo, so vsi piketirali za United Mine Workers.

Serif Fayette okraja, Froek, je prošil guvernerja Jamesa, naj mu pošlje na pomoč državno policijo. Guverner ni hotel ugoditi prošnji.

V Washingtonu je demokratki senator Connally iz Teksasa predlagal preklic Guffeyeve premogovne postave, ki določa in vzdržuje cene premoga, če se ne bodo štrajkarji takoj vrnili na delo.

V zveznem glavnem mestu je začel v soboto poseben odbor United Mine Workers sestavljati odgovor na predsedniško

zahtevo, naj bo problem uniškega šopa za časa narodne nujnosti potisnjen v ozadje ali pa naj razpravlja o njem posebno razsodišče.

John L. Lewis je predsedniškovo zahtevo zavrnil ter naročil posebnemu odboru, naj v tem smislu odgovori.

AMERIŠKE POŠILJATVE ANGLIJI

Angliji je bilo poslanih iz Amerike za petsto milijonov dolarjev poljskih pridelkov. — Zivila bodo večidel razdeljena med civilno prebivalstvo.

Iz poročila ameriškega poljedelskega departamenta je razvidno, da pošilja Amerika čedalje več farmskih pridelkov v Anglijo.

Od 29. aprila do 1. oktobra je bilo poslanih v Anglijo 1650 milijonov funtov poljskih pridelkov, vrednih najmanj dvesto milijonov dolarjev.

Istotako je objavil Roy F. Hendrickson, komisar "surplus marketing" administracije, da so "lend-lease" izdatki za farmske produkte presegli prejšnji teden mejo 500 mili-

jonov dolarjev, prej pa v petih mesecih samo 200 milijonov dolarjev.

Pred 1. oktobrom je bilo poslanih v Anglijo 10 tisoč 600 vagonov mlečnih produktov in perutnine; 5000 vagonov svinj; 5500 vagonov sadija, suhega in v kanah; 2900 vagonov masti; 5100 vagonov bombaža in tobaka.

Vse te potrebščine bodo razdeljene med angleško civilno prebivalstvo.

BOJNA LADJA "INDIANA" JE BILA SPOVLJENA

V navzočnosti mornariškega tajnika Knoxa, guvernerja države Indiane ter guvernerja države Virginije so spustili dne 21. novembra v Newport News, Va., na morje 35 tisoč-tonsko bojno ladjo "Indiana."

Zgradila jo je Newport New Shipbuilding and Drydock Co. er je veljala 70 milijonov dolarjev. Zgrajena je bila šest mesecev pred določenim časom. To je že tretja ogromna ameriška bojna ladja, zgrajena v tem letu. Drugi dve sta "South Dakota" in "Massachusetts", dočim bo četrta, "Alabama", dovršena meseca februarja.

"Indiana" so začeli zgraditi 20. novembra 1939. Opremljena je z devetimi šestnajst palčnimi topovi in drugim najmodernejšim orožjem.

Dolga je 680 čevljev ter vozi z naglico 26 vozlov na uro. V službo bo sprejeta prihodnje poletje. Na nji bo 75 častnikov in tisoč mož. Kdo ji bo poveljeval, zaenkrat še ni določeno.

V Newport News ladjedelnici so zgradili zadnji dve leti poleg "Indiana" še celo vrsto drugih manjših ladij.

Delavska fronta v Argentini

Posebni argentinski kongresni odbor, ki preiskuje protidržavne delavnosti, poroča, da se je nemška delavska fronta, ki je bila razpuščena leta 1939, spet pojavila in sicer pod imenom Nemška unijska zveza.

Zveza ima na deset tisoč članov. Med njimi so nemški konzularni in poslaniški uradniki, nemški učitelji, trgovci, zdravniki, duhovniki ter tudi več vladnih uradnikov.

LITVINOV SE JE OGNIL LONDONU

Maksim Litvinov, ki je bil imenovan za novega sovjetskega poslanika v Washingtonu in ki ni mogel dobiti prostora na angleškem aeroplanu, da bi se prepeljal iz Teherana v Kairo, je opustil svojo namero na potu v Združene države obiskati London.

Nek poslanec je v poslanski zbornici vprašal, zakaj je bil Litvinov puščen v Teheranu in vlada je pojasnila, da se "neuljudnost do Litvinova ni namenoma zgodila."

Litvinov se je v četrtek s svojo ženo odpeljal z ruskim aeroplanom iz Teherana v Irak, od koder bo nadaljeval svojo pot skozi Indijo in Singapur, od koder se bo z ameriškim Clipperjem čez Tih ocean peljal v Združene države.

Angleška ofenziva v Afriki napreduje

Poglavitni boji med Angleži in osiškem se bijejo v Libiji, toda brez kake odločitve. Glavno bojišče se nahaja blizu Rezegha in obsega približno 40 kvadratnih milj. Včeraj so Novozelanci vkorakali v Bardijo, katero so prej Italjani izpraznili.

Kot pravi neko poročilo iz Kaira, so Nemci z ruske fronte poslali v Afriko mnogo aeroplanov, da vstavijo angleško prodiranje.

Novozelanci so tudi prericali vodovod, ki črpa vodo v Solmu, kjer se še vedno drži nemška garnizija.

Angleži prodirajo v Libijo v treh oddelkih: eden je že zavzel Sidi Omar Nuovo, drugi drži Rezegh, tretji pa prodira proti Bir-el-Gobi; vsi trije pa

imajo namen dospeti čim bližje do Tobruka ter rešiti tamošnjo angleško posadko, ki že več mesecev brani mesto.

Laške izgube na morju

Angleški ofenzivi v Afriki mnogo pomagajo angleške bojne ladje, ki v Sredozemskem morju napadajo laške bojne ladje in transportne parnike. Sinoči je angleška admiraliteta naznanila, da so bojne ladje torpedirale eno laško križarko, en rušilec in dva transportna parnika. Križarka je bila potopljena, ostale tri ladje pa so se tudi mogoče potopile.

Angleški zračni glavni stan v Kairi tudi naznanja, da je nek bombnik torpediral eno laško križarko in jo potopil.

S konvencije CIO

Večina delegatov CIO konvencije v Detroitu je odobrila resolucijo, ki odločno obsoja Urad produkcijske uprave, ker ni podelil kontrakta za zgradnjo hiš firmi, ki je imela zaposlene CIO delavce, ampak je dobila kontrakt firma s člani Ameriške delavske federacije, četudi je bila njena ponudba znatno višja.

Značilno je, da v resoluciji ni bilo omenjeno ime soravna telja Urada produkcijske uprave, Sidneya Hillmana, ki je bil naje zagrešil tisto nerednost.

Obveščal tudi ni predlog Lewisovega brata A. D. Lewisa, predsednika United Construction Workers, naj konvencija zahteva odstranitev Hillmana iz Urada produkcijske uprave.

Ker so pristaši bratov Lewisov in pristaši Hillmana trdno vztrajali na svojem stališču, je resolucijski odbor le z veliko težavo sestavil kompromisno resolucijo.

Nadalje se je konvencija izrazila za splošno vdejstvovanje v političnem življenju. Sestavi naj se načrt politične sodelavnosti z vsemi drugimi naprednimi elementi v tej deželi in po vsem svetu.

Delegatje so priporočali izvolitev delavstvu naklonjenih delegatov, češ, da ima CIO vsepolno članov, vsposobljenih za vsako javno službo.

Konvencija bo poopirala delavskega voditelja Harryja Bridgesa v njegovem boju proti deportaciji ter je obsodila

inozemcem sovražne postave in predloge.

Konvencija je z malimi izpremembami soglasno izvolila stari odbor.

Podržavljanje angleških premogovnikov

Izvršilni odbor angleške premogovne zveze se je na svojem zborovanju v Doncastru zavzel za podržavljanje angleške premogovne industrije.

Podpredsednik G. Bowman je izjavil, da je vse tozačevne podrobnosti izvršil poseben odbor, sestojec iz zastopnikov delavske stranke in organizacije premogarjev.

Združitev dveh zrakovnih tovarn

Iz Burbank, Cal., poročajo, da se bosta Vega Airplane Co. in Lockheed Aircraft Corporation združili. Glasovati morajo še delničarji, ki se bodo najbrž izrazili za združitev.

Nemški general ubit

Na vzhodni fronti je bil pred tremi dnevi ubit nemški general Kurt von Briesen. To je že peti nemški general, ki je bil ubit v zadnjih 11 dnevih.

Tudi njegov oče je bil general in je padel leta 1914 v vojni proti Rusiji.

General von Briesen je bil tudi prvi nemški general, ki je leta 1940 prišel v Pariz.

Petain bo obiskal Hitlerja

Danes se je zvedelo iz zanesljivega vira, da bo maršal Petain odpotoval v zasedeni del Francije ter se tam sestel z nekim visokim nemškim dostojanstvenikom. Po splošnem mnenju ni ta "dostojanstvenik" nihče drugi kot Adolf Hitler. Iz istega vira tudi poročajo, da se bo Francija končno vendarle popolnoma pridružila osiškem.

Nemški letalec se je ponesrečil

Ko se je vračal s pogreba letalskega generala Ernesta Udet, se je z Junkerjevimi transportnim aeroplanom smrtno ponesrečil letalski polkovnik Werner Moelders.

Moelders, ki je bil star 28 let in se je šel pred dvema tednoma poročil, je bil po nesreči prepeljan v bolnišnico, kjer pa je kmalu nato umrl.

Moelders je bil najslavnejši nemški letalec, ki je v zračnih bitkah izstrelil 103 sovražne aeroplane.

Sestanek zastopnikov osišk

Sinoči je bilo v Berlinu uradno naznanjeno, da se danes sestane večje število državnikov držav, ki se bore proti boljševizmu.

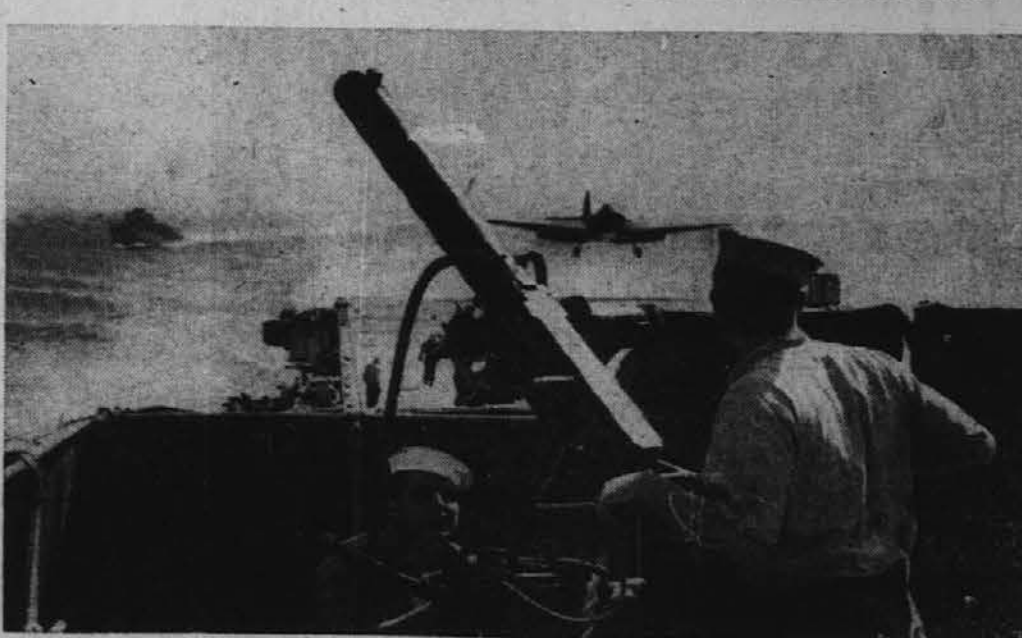
Sestanek je bil sklican za proslavitev obletnice podpisa pogodbe proti kominternu med Nemčijo in Japonsko l. 1936. Na seji bo zopet izražen trdni sklep boriti se proti svetovnemu komunizmu.

"Lend-Lease" pomoč doseglja biljon

Lend-lease administrator Edward R. Stettinius je včeraj objavil, da je po lend-lease postavi do konca oktobra bilo dano v pomoč onim državam, ki se bore proti osiškem, 919,000,000 dolarjev, od tedaj dalje pa so ti izdatki že prekosili en biljon dolarjev.

Za pomoč državam v vojni proti osiškem so Združene države namenile 7 biljonov dolarjev in za 75% te vsote je že bilo oddanih raznih kontraktov.

NOVA AMERIŠKA MATIČNA LADJA ZA AEROPLANE

Aeroplan pri spuščanju na krov nove ameriške matične ladje za aeroplane "Lexington" na poiskusni vožnji med San Franciscem in San Diegom v Californiji.

GOSPOD iz KONOPİŠTA

Napisal: I. WINDER.

134

Včasih se je zgodilo, da je kak gimnazijec lepega dne izginil. Roditelji niso vedeli, kje je, tovariši niso hoteli vedeti. Ti gimnazijci so odhajali v Beograd. Denarja niso imeli, niti ne prijatelja v tuji deželi, a bili so srečni, ko so stopili na beograjska tla, v mesto bodoče velikosrbske države. Po malih beograjskih kavarnah si videvali na pol sestradane osemnajstletnike, ki so z žarečimi očmi strmeli v zrak in sanjali o prihodnosti. Takšna je bila "Mlada Bosna."

Feldencijmojster Potiorek se ni bal, da bi utegnile "srbske uši" — tako je imenoval mlade Bosance — postati monarhiji nevarne. Menil je, da morejo Sebi veliko habsburško državo pač nadlegovati, a ogražati je ne morejo. Strah ga je pa bilo atentatov. Zamerom se je spominjal atentata, ki ga je bil bosanski dijak Bogdan Žerajić leta 1910 v Sarajevu poizkusil na bosanskega deželnega glavarja, feldencijmojstra Varesanina.

Ta atentat je bil izpodbijalen, atentator se je bil ustrelil, a zase se je Potiorek bal, da ga ne bi svinčenka zadela. Misli je na atentat, ki ga je bil leta 1912 v Zagrebu bosanski dijak Luka Jukić izvršil na ogrskega vladnega komisarja pl. Čuvara. Misli je na atentate na hrvatskega bana barona Skerleca, ki so bili izpodbijali. "Ti ljudje streljajo slabo," si je mislil "a streljati ne nehajo." Vedel je, da ga sovražijo. Vedel je, da je njegovo življenje v nevarnosti.

Zato je bil trdno odločen, da jih iztrebi. Toda kadar je poljski minister na Dunaju povprašal, ali se veleizdajalsko gibanje v priključenih deželah širi, je dajal pomirljive odgovore. Nobenega vmešavanja ni mara, boj zoper veleizdajalce je bil njegova skrivna in dunajskim gospodom nič mar.

Poljski minister na Dunaju temu ni oporekal. To, da je moral kot finančni minister pristevati upravo priključenih dežel v svoje področje, je bila prava avstrijska posebnost, ki mu ni delala bogve kaj skrbi. Njegova stroka so bile finance. Preganjane upornikov in veleizdajalcev je rad prepuščal generalu. General je imel puške. Vitez Bilinski je upal, da ne bodo na Dunaju nikoli slišali pokanja Potiorekovih pušk.

Mislil si je: "Brani svojo kožo, general, rabi svoje puške, a prosim, nevidno in nečisto. Kajti cesar se ne sme prestrašiti." Potiorek je imel srečo. Mnogo članov "Mlade Bosne" mu je bilo priseglo nasmevanje, toda zgodilo se mu ni bilo nič. In ko je nazadnje eden izmed sovražnikov sklenil tvegati atentat na generala, je prišla z Dunaja glas, da bo spomladni avstrijski prestolonaslednik prisostvoval manevrom v Bosni in obiskal Sarajevo. Ko se je ta novica razširila, je bil Potiorek rešen. Prestolonaslednik je bil nevarnejši in važnejši od generala. V Sarajevu, v Tuzli, v Beogradu, povsod, kjer so nuzili Avstrijci, so bili tudi ljudje, ki so sovražili prestolonaslednika; mnogi so ga sovražili bolj kakor omrženo Avstrijco. Zakaj ta ni pomenil "na pol erke stare Avstrije" ampak novo Avstrijco, tisto, ki jo je hotel zgraditi po smrti starega cesarja. Bil je glava vojne stranke, ki je hotela zdržati Srbijo v prah. Bil je Habsburčan, ki je hotel ustvariti v okviru velike monarhije veliko jugoslovansko kraljevino, ki bi združevala v sebi vse Jugoslavane. Bil je sovražnik, ki je hotel Srbijo osvojiti in spraviti v žep. Bil je nevarnejši od vseh drugih Habsburgovcev in vseh generalov, kajti njegov načrt je bil tak, da je utegnil onemogočiti ustvaritev svobodne, samostojne države, ki bi združevala v sebi vse Jugoslavane. V Beogradu in Sarajevu so pošepetavali drug drugemu: "Franc Ferdinand pride v Sarajevo! Slabo se mu bo obneslo!"

Člani "Mlade Bosne" so mrmrali drug drugemu na uho: "Franc Ferdinand pride v Sarajevo! Živ se ne sme vrniti na Dunaj!" Člani "Narodne obrambe" so se pogovarjali: "Franc Ferdinand pride v Sarajevo! Ali ne ve, da dirja v pogubo?" Člani Narodne obrambe so bili premišljeni možje med njimi ni bilo ne Apisa ne gimnazijcev. Toda premišljeni možje so menili, da ne more biti njihova dolžnost, loviti nepremišljene na roko.

V Avstriji menda ni bilo prentišljenih mož, ki bi bili slutili nesrečo. Cesar za svojo pisalno mizo je mirno dovolil prireditve bosanskih manevrov in prestolonaslednikovo pot v Sarajevo. General Potiorek je hotel porabiti priliko in dokazati, da je mož silne roke, ki je v priključenih deželah obnovil mir in red. Načelnik generalnega štaba in minister vnanih zadev sta vedela, da bo vsak Srb smatral manevre v Bosni in prestolonaslednikovo potovanje za izziv, toda, mar ni bilo skrajni čas, pokazati predzrežem, da se velika habsburška država ne boji prevzetne male sosedne? Prestiž je prepovedoval vsako besedico o nevarnosti.

Nevarnosti ni bilo. Bil je mir, bila je lepa, topla pomlad, leto je obetalo bogato žetev.

Zarotniki.

Stiriindvajsetletni učiteljski kandidat Danilo Ilić v Sarajevu, eden izmed ustanoviteljev družbe "Mlada Bosna", je bil sklenil storiti strahovladni generala Potioreka konec in umoriti krvnika revolucionarne bosanske mladine, ko se je pojavila v listih novica, da bo imela avstroogrška vojska junija meseca v Bosni manevre in da se udeležijo teh manevrov tudi avstrijski prestolonaslednik Franc Ferdinand, ki pride v ta namen v Sarajevo. Ilić je takoj zgrabil vrtnice, ki ga je povzročila ta novica. V Toulousu je bil skriven sestanek skupnika Vladana Gačinovića z dvema hercegovskima muslimanoma. Mustafa Golubovićem in Muhamedom Mehmedbajićem. Mehmedbajić se je vrnil v Bosno, da stopi v zvezo z "Mlado Bosno." Franc Ferdinand je bilo treba umoriti; takšna je bila volja vseh, ki so bili posvetili svoje življenje jugoslovanski stvari. Vsi so bili tudi enih misli, da naj dejanje ne izide iz Beograda, temveč iz Bosne. Odposlanec toulouskih zarotnikov je šel k Iliću, ki se je bil zavezal, da umori Potioreka.

Ilić je sovražil generala Potioreka. Fanatika je bolelo, da ne more več smatrati omržnega deželnega glavarja za svoj lovski plen. Toda Ilić je izprevidel: nesreče, ki je grozila vsem Jugoslovanom, ni mogla odvrniti Potiorekova, temveč le prestolonaslednikova smrt.

(Nadaljevanje prihodnjič.)

Jeremija se skuša rešiti

Piše Pater BERNARD AMBROŽIČ, O.F.M.

Nadaljevanje

Prežvekovanje "Dobrotnika". Kako je že rekel slavni gospod Poprtnjak siromakom, ki so ga prišli prositi pomoči? "Ali vam ni dosti, da se je vam v prid ustanovilo društvo?"

Takih Poprtnjakov je še vedno dosti na svetu. Zelo prav se jim zdi, da se je ustanovil odbor za pomoč, če to pravijo, da dva odbora nikakor nista preveč. Oba odbora pozdravljajo in obema želijo veliko uspehov, češ: potreba je zelo velika, naj le delata in veliko nabereta. Če pa kdo reče: Dobrotniki, dobrotniki ubogih in siromakov kdaj boš pa ti segel v žep? Tedaj pa tak čudno pogledajo in še bolj čudno rečejo. Zakaj bi se jaz kaj dal, saj bodo mili rojaki v starem kraju dobili od enega odbora takoj, od drugega pa po vojski. Kaj jim je treba še več?

Bereme lepe oklice in spodbudne dopise za pomoč v starem kraju. Nekateri pišejo zelo navdušeno in pravijo: Naše Jednote imajo milijone, nabrane od trdih žuljev delovnega naroda. Zdaj je čas, da sežemo globoko v blaginje in darujemo nekaj težkih tisočakov. Ko bodo jednote to storile, bo brž dosti na roki za pomoč in tisto sitno kolektanje lahko preneha n adlegovati naše žepe in naša rodoljubna srca...

Zopet drugi dopisniki, še bolj pa govorniki "ob dolgih zimskih večerih" v ožjem krogu, namigujejo na milijone, ki so "zamrznjeni" nekje v Washingtonu in ima neki zastop-

nik Jugoslavije ključ do njih. On naj torej da in da veliko, pa bo kmalu vse revščine konec in našim rojakom v starem kraju bo nastala topla pomlad po Božiču, če že ne za sam svet dan.

Beremo in čujemo tudi o načrtih za prireditve, veselice, plesne in zabave v korist odbora za starokrajsko pomoč. "Rojaki, bližajo se dolgi zimski večeri, kaj drugega bomo delali, razen da bomo pohitevali v dvorane in se razveseljevali in plesali in jedli in pili in kazali svetu veselje in zadovoljnost, da smo v Ameriki, ki je svobodna dežela, ki je predač od Hitlerjevoga nosa, da bi nas mogel dobiti v kremplje in gnjaviti tako strašno kakor gnjavi naše mile rojake tamo doma, ki se niso znali pravčasno umakniti čez veliko lužo."

Nisem dobesedno prepisal teh besed iz kakšnega časopisa, tudi jih nisem dobesedno vzeti iz ust tega ali onega. Toda v bistvu je v njih tisto, kar se včasih bere in čuje. Če ima človek odprte oči in še ušesa povrh.

Tudi take reči je mogoče opaziti, če ima človek odprte oči in še ušesa povrh. ki diše po tistem, kar se je zgodilo v Cankarjevem "Dobrotniku", glede doprsne sohe ali spomenika gospodu predsedniku Poprtnjaku. Z drugo besedo: kar preveč jasno kažejo nekateri, kako iščejo pri teh rečeh svoje osebno priznanje, svojo osebno čast. Ne da bi ravno spomenika pričakovali sebi v priznanje iz nabanenega denarja — kakor se je zgodilo Poprtnjaku — toda strašno se boje, da ne bi še kdo drugi kaj naredil in morebiti hote ali nehoti odnesel kakor mrvico uspeha njim, ki se smatrajo za posebej poklicane.

Gospod Poprtnjak se je tudi na policijo razjezil, da ne naredi svoje dolžnosti in, pusti, da njegov krvavo zasluženi pošten motiljo siromaki — potepuhi, razcapani, pokvačeni po gnolju smrdeči ljudje. Saj je vendar zanje ustanovil društvo in ima zanj take zasluge, da so mu prav večeraj sklenili narediti spomenik — pa še niso zadovoljni in policija spi.

Tudi nekateri rojaki pravijo, da je dolžnost svetovnih policajev, mogočnih Angležev, da naredijo red in izvijajo Slovence iz krempljev tuje oblasti, zakaj in čemu bi sami posegali vmes in si morebiti pri tem še svoje lastne prste opekli.

Sploh je Cankarjeva povestica o gospodu Poprtnjaku tako poučna, da bi Cankar — če bi še živel in videl vse naše dejanje in nehanje — prav gotovo kaj podobnega spet napisal in nam pomnil pod nos. Vse to namreč na ves glas dokazuje, da se skušamo izogniti resničnim žrtvam in da se zlasti skušamo izogniti osebnim žrtvam. Kakor v drugih rečeh, če nam je le mogoče, tako tudi v zadevi pomoči staremu kraju.

Poleg vsega tega in takega — pa sploh. Ali so mili rojaki v starem kraju nas kdaj poznali? Naše dolarje, to že! Drugače so kaj malo vedeli o nas. Če je prišel kdo na obisk tja, kako so ga postrani gledali, kako so se skušali okoristiti na račun "Amerikancev" — Zamanjalo pa je papirja, zato!

(Nadaljevanje prihodnjič.)

Defense Savings Bonds, serija E, je mogoče dobiti najlažje za \$25.— v zrelotni vrednosti, za katere se plača le \$18.75. Lastnina serije E bondov je omejena na \$5,000 zrelotne vrednosti za vsako leto.

KUPITE DEFENSE SAVINGS BONDS in STAMPS

HEMOROIDI OZDRAV.

LJIVI.

Neizkušene ljudi pogostoma presenetijo težkoče v črevesju, bolečine, izrastki vnetje in krvavitve. Te pojave imenujemo navadno hemoroide, razširjenje žil ali "zlata žila" kakor pravi ljudstvo. Ze ta ljudski naziv priča o razširjenosti te bolezni. Razločujemo zunanje in notranje hemoroide. Zunanji se pojavljajo kot mehke bulice ki postanejo večje in boleče, če se vnamejo. Manjša vnetja se zacelijo sama, ob večjih, bolečih in krvavečih vnetjih se je pa treba obrniti na zdravnika. Notranji hemoroidi so najpogostejši. Spoznamo jih po nenadnih krvavitvah in nabuhlosti žile. Nabuhlosti so včasih zelo velike, trde in zelo boleče.

Hemoroidi so posledica neradne stolice, napenjanja in draženja debelega črevesja. Polipi, ki se lahko razvijejo iz hemoroidov, so ugodno polje za raka. Ker je torej ta bolezen ne samo neprijetna, temveč tudi nevarna jo je treba zdraviti. Medicina je že tako napredovala, da so ozdravljivi tudi hemoroidi. Ljudi zanima, kako ta bolezen nastane. Vzroki so lahko različni, bodisi prirojeno rodbinsko nagajenje, slaba prebava, zlasti telesno zaprtje, želodčne motnje ob nezmerni jedi in pijanci, nosečnost, boleznii jeter itd. Tudi poklici, ki zahtevajo mnogo sedenja, so pogosto krivi, da dobe ljudje hemoroide. Toda hemoroide imajo tudi ljudje, ki se mnogo gibljejo. Bolezen se pojavlja zlasti v poznejših letih, ko se tudi tako posleha, da je treba iskati zdravniške pomoči.

Krvavitve in motnje pri stolici navadno izginejo, če uredimo prehrano in način življenja. Bolnik se mora izogibljati kislih in ostrih jedi, alkoholnih pijač, črne kave in težkega mesa, mora pa tudi paziti, da ima redno prebavo in stolico. Zaprtje mora lečiti z odvajalnimi sredstvi recimo s parafinom, oljnim ali ricinovim oljem, agaragarom itd. Čistoča se vzdržuje s toplimi kopelmi. Pri težkih obolenjih se p riporoča umivanje s hladno vodo. Često se predpisuje kot zdravilo razne svečke.

Če ta sredstva ne pomagajo in se nabuhlosti širijo, in če krvavitve ne nehajo, se priporoča bodisi operacija ali udobnejša sklerozirajoča injekcija. Injekcija je priporočljiva pri notranjih hemoroidih in pogostih krvavitvah. Injekcija je brez bolečin in ne dotakne se nabuhlosti same, temveč tkiva nad njo. Za popolno ozdravitev jih je treba kvečjemu dvanaest. Po injekciji bolnik dobre polure počiva, potem pa lahko zopet hodi in opravlja svoje delo. Hemoroidi kmalu izginejo.

PEVSKIM ZBOROM

POSEBNO PRIPOROČAMO NASLEDNJE MUZIKALJE.

SLOVENSKE PESMI
Zbirka 9 narodnih pesmi
Izdala Glasbena Matica v
Clevelandu.

Cena — \$1.50

Emil Adamič—16 JUGOSLOVANSKIH
NARODNIH PESMI za moški
zbor 50

ŠEST NARODNIH PESMI za moški
zbor 50

ŠEST NARODNIH PESMI za moški
zbor 50

Franc Venturini—ŠEST MEŠANIH
IN MOŠKIH ZBOROV 45

Ferdo Juvanec—IZ MLADIH LET,
moški zbori 40

Peter Jerč—OSEM ZBOROV (mešani
in moški) 50

Moški zbori

OSKAR DEV:
Barčica: Oj, moj hotel je sov;
Kam mi, fantje, drev v vas pol-
demo 30

OSKAR DEV:
Srečno, ljubeča moja: Ko ptičica
na tuje gre; Soči: Moj očka
ma konjčka dva: Dobiv sem pi-
semce; Slovo: Je vplivala luč 40

EMIL ADAMIČ:
Modra devojka (belokranjska) 20
Vao noč pri potoci 20
Jurjeva 20
Hodi Mica domo; Kaj druge-
ga hočem; Zdravica 20

VASILIJ MIRE in A. GROBMING:
Votrič; Po gradbi 20

Naročilo pošljite na:

"Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

PREDOR POD SAINT GOTHARDOM.

29. februarja 1880, se je razlilu 1872 v Gosschenemu na seširila po svetu vest o dograditvi nove železniške zveze med Švico in Italijo. Tistega dne je bil namreč prekopan predor skozi švicarsko goro St. Gothard. Takrat je govoril svet o pripravah za prekop Paname, ki je bil namreč prekopan predor skozi švicarsko goro St. Gothard. Takrat je govoril svet o pripravah za prekop Paname, ki je bil namreč prekopan predor skozi švicarsko goro St. Gothard. Takrat je govoril svet o pripravah za prekop Paname, ki je bil namreč prekopan predor skozi švicarsko goro St. Gothard.

Predor so začeli kopati v ju-

ADVERTISE IN

"GLAS NARODA"

BAKER, HUGHES & TREAT

40 WALL ST. NEW YORK

TRGOVCI Z

VSAKOVRSSTNIMI VREDNOSTNIMI PAPIRIJI

žele naznaniti, da je

Gospod V. DOUVAN

nameščen v našem prodajalnem oddelku.

Obrnite se brez kake obveznosti za Vas na našo statistično in analitično postrežbo glede vrednotic, ki jih imate ali jih nameravate kupiti.

Rabite priložen kupon.

Odrežite Tukaj

BAKER, HUGHES & TREAT

40 WALL ST., NEW YORK

GOSPODJE: PROSIM POŠLJITE MI POPOLNE PODROBNOSTI NASLEDNJIH VREDNOTIC:

MOJE IME

N A S L O V